

[Tinning]

Så kan justitsministeren selvfølgelig tro, hvad han vil, om Socialdemokratiets motiver, det skal jeg ikke blande mig i. Jeg skal bare udtrykke min almindelige undren over, at justitsministeren, til trods for at denne sag efterhånden har været et stykke tid, endnu ikke har fattet, hvad der overhovedet er baggrunden for, at Socialdemokratiet støtter hans forslag. Det synes jeg er bemærkelsesværdigt.

Sådan som jeg har forstået det, har Socialdemokratiet to argumenter. Det ene er hr. Torben Lunds retsfølelse. Det er der jo ikke nogen der kan give noget for.

Det andet argument går ud på, at der i befolkningen er en bred, stærk opfattelse af, at man bør have noget mere retshåndhævelsesarrest over for de grove voldsforbrydelser. Altså: sådan er stemningen i befolkningen, og det må man så rette sig efter. Det mener jeg ikke man på nogen måde har kunnet sandsynliggøre, men det er, så vidt jeg kan høre, det eneste, Socialdemokraterne er kommet med, altså ikke, at de tror, at det her på nogen måde vil hjælpe til at nedbringe volden, for det vil det selvfølgelig ikke.

Det, det drejer sig om, er som sagt, at man sætter nogle folk i fængsel, som man nok har en særligt bestyrket mistanke om har gjort sig skyldig i en grov voldsforbrydelse, men man er selvfølgelig ikke sikker, fordi sagen ikke er undersøgt. Det betyder – det ved enhver – et stigende antal fængslinger af folk, der senere viser sig at være fuldstændig uskyldige. Det er der ikke nogen der vil benægte, heller ikke hr. Torben Lund. Hr. Hagen Hagensen ved det godt, men jeg skal sige det for fuldstændighedens skyld.

Der er selvfølgelig et parti herinde, der har foreslået, at man fuldstændig fjerner det, der hedder retshåndhævelsesarrest, fra den danske lovgivning, nemlig VS. Vi har gjort det, fordi vi mener, at det, det handler om, er at sætte folk i fængsel, alene fordi der er nogle folk udenfor, som synes: det er også for groft, at de har lov at være på fri fod. Det er ikke for os et tilstrækkeligt argument for at sætte folk i fængsel. Det betyder ikke, at sagen ikke skal undersøges osv., men det betyder, at man knæsetter selve det princip, som går ud på at sætte folk i fængsel, alene fordi der er nogle folk, der synes, at det er for groft, at de er på fri fod. Det vil vi ikke være

med til. Derfor har vi foreslået retshåndhævelsesarresten fjernet.

Jeg ved godt, at det kunne vi ikke få flertal for, temmelig langt fra endda, men der er altså ikke nogen grund til, at hr. Hagen Hagensen efterlyser netop det forslag.

Til sidst må vi bare konstatere, at der, som det er blevet sagt adskillige gange, er tale om et klart tilbageskridt for retssikkerheden, når det her om lidt bliver vedtaget, og at der også er tale om endnu en skamplet på dansk retshistorie, ikke mindst på den siddende justitsministeres karriere, og ikke mindst på hr. Torben Lunds karriere som såkaldt retspolitisk ordfører.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 114 stemmer (S, KF, V, CD, FP, KRF og Arne Bjerregaard (UP)) mod 32 (SF, RV og VS).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 32:

Forslag til lov om ændring af lov om private registre m.v. og lov om offentlige myndigheders registre.

Af justitsministeren (Ninn-Hansen).

(Fremsat 8/10 86. Første behandling 30/10 86. Betænkning 27/5 87. Anden behandling 2/6 87. Tillægsbetænkning 3/6 87).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

Den afstemning, vi nu om et øjeblik skal til at foretage, nemlig den endelige vedtagelse af registerloven, er resultatet af et meget langt forarbejde, som jeg ikke synes der skal være nogen tvivl om klart er en balanceakt mellem effektiviteten og hensynet til og beskyttelsen af det enkelte menneske.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi betragter det resultat, vi har opnået, som udtryk for en god balance, og jeg mener, vi har grund til at være tilfredse. Få havde vel egentlig fra starten troet på, at det kunne ende med så stor en enighed, med så bredt et forlig, som tilfældet er.

Jeg skal tilføje, at det forhold, at vi ikke fik det lille, men for os meget væsentlige, vigtige hjørne vedrørende erstatningsansvaret, det objektive ansvar, med, ikke gør, at vi ikke vil stemme for lovforslaget ved tredje behandling.

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at målet og det afgørende for Socialdemokratiet også ved denne revision har været at forbedre beskyttelsen af det enkelte menneske, og jeg håber og tror faktisk også, at det er lykkedes. Den nye lov vil på afgørende måde øge sikkerheden.

Som vi har måttet erkende siden lovens vedtagelse i 1978, går den tekniske udvikling faktisk stærkt. Derfor tror jeg, at det er meget afgørende, at vi er indstillet på løbende at ajourføre denne lovgivning, for at den hele tiden kan være dækkende for de krav, vi ønsker skal opfyldes.

Vi har, som nogle nok har bemærket, givet justitsministeren mulighed for at dispensere fra sletningsreglerne for at tilgodese muligheden for, at f.eks. Kræftens Bekæmpelse kan fortsætte sin forskning. Jeg synes, det er en rigtig løsning, vi har fundet her, og jeg håber og tror også, at de fleste ude omkring vil have forståelse for den ende.

Meget andet har vi fået med ved denne revision. Vi har fået egenaces i private registre. Vi har fået regler om CPR-numre. Vi har fået pengeinstitutterne med. Vi har fået

en bagatelgrænse indført. Og sådan kunne jeg blive ved. Det skal jeg lade være med, men dog tage et par enkelte hjørner op.

Det første er pressens registre. De er undtaget fra registerloven, men skal anmeldes til Registertilsynet. Når vi har accepteret det, hænger det sammen med pressens helt særlige arbejdsbetingelser og vort ønske om at bevare en fri presse og give den de bedst mulige betingelser. Men den frihed, pressen hermed får, forpligter også. Vi vil derfor i de kommende år nøje følge, hvorledes pressen administrerer denne frihed.

Et andet hjørne er de offentlige registre. Her må vi desværre sige, at vi ikke kunne nå at blive helt færdige. Vi er fuldt tilfredse med de ændringer, vi er blevet enige om, men må nok sige til de offentlige myndigheder, at den undersøgelse, som justitsministeren foranlediget af udvalgsarbejdet har iværksat af de offentlige registre, meget vel kan vise behov for ændringer i løbet af forholdsvis kort tid.

I den forbindelse bør jeg nævne bemærkningerne i tillægsbetænkningen om det centrale psykiatriske register. Det er et register med overordentlig følsomme oplysninger, og jeg skal ikke undlade at tilkendegive, at jeg betragter det som et register, der er behov for nærmere overvejelse om. Afvejningen mellem effektiviteten og beskyttelsen af det enkelte menneske må helt klart falde ud til fordel for det enkelte menneske.

Jeg vil afslutningsvis takke ministeren for den måde, hvorpå man har løst problemerne, hvordan de er blevet tacklet, for den åbenhed og den positive holdning, der har været i de mange drøftelser. Det er en tak, jeg mener bør gå videre til embedsmændene i ministeriet, som til det sidste har arbejdet i døgn drift for at få tingene på plads.

Leif Hermann (SF):

Så er vi kommet så vidt, at tredje og sidste del af forvaltningsprocesreformen er færdig. Det har været et langvarigt arbejde, det har været et sejt arbejde, det har været et overordentlig interessant og også meget positivt arbejde.

Det, der nu bliver vedtaget, er en klar og central opstramning, navnlig af loven om private registre.

[Leif Hermann]

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at den offentlige debat siden midten af 1970'erne, hvor diskussionen om registreringssystemerne begyndte at tage fart, men bestemt ikke stoppede med vedtagelsen af registerlovene i 1978, primært har koncentreret sig om den usikkerhed, der har været forbundet med den tiltagende brug af elektronisk baserede registre. Denne usikkerhed har været gældende både for private registre og for offentlige myndigheders registre.

Usikkerheden har været kombineret med det forhold, at vi her i Danmark som vel et af de få lande i verden opererer med et enhedssystem, et CPR-nummersystem, der er indgangsnøglen til en lang række af de oplysninger, registrene har om os. Derfor har det været overordentlig væsentligt, at vi i loven om private registre nu har fået krav om, at CPR-nummer kun må registreres på samme vilkår som andre særdeles følsomme oplysninger.

Vi har fået nogle stramme samkøringsbestemmelser i loven om private registre, også et forhold, der har interesseret offentligheden overordentlig meget.

Og endelig har vi fået det, der måske er den mest centrale nyskabelse i loven, nemlig egenaces, aktindsigt, om jeg så må sige, i private registre. Det er en væsentlig nyskabelse, som vi hilser med stor glæde, fordi den er udtryk for ønsket om at sætte borgerne til at kontrollere, hvad der står om dem i registrene. Dette princip er centralt, når man skal udvikle et kontrolapparat omkring så mange oplysninger, omkring så indviklede forhold, som der her er tale om.

Jeg skal afslutningsvis sige, at jeg tror ikke, at disse registerlove vil få den samme levetid som de gældende love. Jeg tror ikke, der vil gå 8-9 år, før vi står over for en revision igen. Det afgørende, som fru Lissa Mathiasen også påpegede det, er, at den tekniske udvikling går så stærkt, at vi ikke kan forestille os, at vi har haft fantasi nok til at foregribe de næste ti år med disse lovforslag.

Derfor glæder jeg mig også til, når vi skal have lovene op igen – hvis det da er mig forundt at blive her – at deltage i arbejdet med en ny revision af registerlovene. Jeg glæder mig til det, fordi samarbejdet, som jeg tidligere nævnte det, med ministeren og ministeriet, samarbejdet med de andre partier, der

har deltaget i færdiggørelsen af lovforslagene, har været en fornøjelse.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal anbefale, at man stemmer for dette lovforslag, sådan som det foreligger efter andenbehandlingen. Jeg vil gerne understrege, at dette er en sikring af individets retsstilling på dette område, ikke mindst på det økonomiske område, men også over for myndighederne. I modsætning til det lovforslag, vi lige har gennemført, og som var et alvorligt brud på vores retssikkerhed, er dette en sikring af vores retsstilling, men, som jeg sagde, især på det økonomiske område, over for oplysningsinstitutter angående vores økonomiske forhold.

Vi er ikke nået til det ideal af en registerlov, vi gerne så, men som jeg havde lejlighed til at sige ved anden behandling, var allerede ministerens forslag en betydelig forbedring af gældende lov, og gennem samarbejdet mellem udvalg og minister er der sket yderligere fremskridt.

Jeg kan kun anbefale, at vi gennemfører det. Jeg anbefaler også, at vi i sidste omgang har taget ekstra hensyn til sygdomsbekæmpelsen og har åbnet mulighed for dér at bruge flere registre sammen i håbet om at finde ud af, hvorfor en række medmennesker bliver syge.

Det er et godt lovforslag, selv om det ikke er så godt, som det kan blive, men det kan vi tage i næste omgang.

Hagen Hagensen (KF):

Når jeg har bedt om ordet, er det ikke så meget som ordfører for min gruppe i denne sag, men mere som formand for retsudvalget for at understrege det væsentlige, der er sket på dette område, hvor vi igennem lang tid har arbejdet med sagen. Efter at vi havde en konference i fjor forår, som justitsministeren sørgede for, har vi fået tingene bragt på plads.

Det er kun en station på vejen, for det er helt givet, at vi ikke kan overse den tekniske udvikling, og det vil fortsat være en balancekunst at tjene den og samtidig sørge for, at man ikke går den enkelte person for nær. For mig og, tror jeg, for alle dem, der har taget del i drøftelserne, står det på den måde, at hverken det offentliges eller erhvervslivets

[Hagen Hagensen]

bekvemmelighed må gå forud for den enkelte persons ret til at være i fred og personens integritet. Det er vi nået et godt stykke på vejen mod, og det er lige så givet, at vi kommer til at se på disse forhold på ny.

Jeg vil gerne sige tak til udvalget for den måde, vi har kunnet gennemføre denne sag på, således at vi nu ender i bred enighed om lovgivningen.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det er så rigtigt, som det er blevet sagt af alle ordførerne, at det er en væsentlig lovgivning. Den giver en bedre beskyttelse for borgerne her i landet, og det er det, vi ønsker, sådan at ingen bliver rendt over ende af en udvikling på det tekniske område, der her går meget stærk.

Jeg vil gerne takke retsudvalgets formand og dets medlemmer for dette medarbejderskab, der medfører, at vi kan gennemføre denne lovgivning i fællesskab. Jeg vil også gerne sige tak for de venlige bemærkninger, der berettiget er fremsat om Justitsministeriets embedsmænds medvirken til løsningen af denne opgave.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 148 stemmer (S, KF, V, SF, RV, CD, KRF og VS) mod 3 (FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Lokal radio- og fjernsynsvirksomhed).

Af ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen).

(Fremsat 18/2 87. Første behandling 4/3 87. Betænkning 20/5 87. Anden behandling 22/5 87. Tillægsbetænkning 27/5 87).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Tastesen (S):

Socialdemokratiet og SF har stillet et ændringsforslag her til tredjebehandlingen, hvis sigte er at få nogenlunde ensartet administration af en lov, som i øvrigt kan være vanskelig at administrere.

Det er helt fint, at man decentralt afgør de tvistigheder, der måtte være omkring programvirksomheden, sendetilladelse osv. vedrørende lokalradio og lokal-tv, men der er næppe tvivl om, at synet på, hvordan man skal administrere denne lovgivning, kan være forskelligt.

Man kunne så overveje, om man skulle give den enkelte borger, som er utilfreds med en lokal afgørelse, mulighed for at anke direkte til det centrale nævn, der er nedsat i henhold til loven. Men det vil givetvis give en alt for stor, ophedet administration, som vil være urimelig.

I stedet for har vi fra forslagsstillernes side valgt at sikre, at i hvert fald dér, hvor der er uenighed i et lokalt nævn om administrationen af loven, således at uenigheden repræsenterer en tredjedel af medlemmerne, kan den endelige administrative afgørelse af, hvordan loven skal administreres, henlægges til det centrale udvalg. Vi mener, det er en begrænsning, der er rimelig og vil medføre, at vi får en nogenlunde ensartet administration af en besværlig lovgivning ud over hele landet.

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Jeg skal kun gentage, hvad jeg tidligere har haft lejlighed til at sige, at jeg stadig væk finder det unødvendigt med en sådan bestemmelse i forhold til det, der allerede eksisterer på området.

Det er jo sådan, at de lokale nævn både har kompetencen til at give tilladelserne og en forpligtelse til at påse, at tilladelserne udnyttes og bruges under de forudsætninger,